REZOLUCIJA (EU) 2023/1890 EUROPSKOG PARLAMENTA

od 10. svibnja 2023.

s primjedbama koje su sastavni dio Odluke o razrješnici za izvršenje proračuna Europskog instituta za inovacije i tehnologiju (EIT) za financijsku godinu 2021.

EUROPSKI PARLAMENT,

— uzimajući u obzir svoju Odluku o razrješnici za izvršenje proračuna Europskog instituta za inovacije i tehnologiju (EIT) za financijsku godinu 2021.,

— uzimajući u obzir članak 100. Poslovnika i Prilog V. Poslovniku,

— uzimajući u obzir izvješće Odbora za proračunski nadzor (A9-0130/2023),

A. budući da je prema izvještaju o prihodima i rashodima ([1]) Europskog instituta za inovacije i tehnologiju (EIT) („Institut") njegov proračun za financijsku godinu 2021. iznosio 360 913 825,71 EUR, što je smanjenje od 42,26 % u odnosu na 2020.;

B. budući da je Upravni odbor dodijelio 357 511 198 EUR (96 %) za osam zajednica znanja i inovacija (ZZI) za provedbu njihovih poslovnih planova za 2021.;

C. budući da se proračun za financijsku godinu 2021. smanjio jer je 2021. za ZZI-jeve dodijeljeno i izvršeno znatno manje bespovratnih sredstava zbog prijelaza iz razdoblja prethodnog višegodišnjeg financijskog okvira u razdoblje novog;

D. budući da je Revizorski sud u svojem izvješću o godišnjoj računovodstvenoj dokumentaciji Instituta za financijsku godinu 2021. („izvješće Revizorskog suda") izjavio da je dobio razumno jamstvo da je godišnja računovodstvena dokumentacija Instituta pouzdana te da su temeljne transakcije zakonite i pravilne;

Proračunsko i financijsko upravljanje

1. prima na znanje da je praćenje proračuna tijekom financijske godine 2021. rezultiralo stopom izvršenja proračuna od 97,91 % za odobrena sredstva za preuzimanje obveza, što je povećanje od 1,94 % u odnosu na 2020.; nadalje, prima na znanje da je stopa izvršenja odobrenih sredstava za plaćanje za tekuću godinu iznosila 99,47 %, što predstavlja povećanje od 0,34 % u odnosu na 2020.;

2. prima na znanje donošenje Strateškog inovacijskog programa Instituta za razdoblje 2021. 2027. kojim se označava povećani proračun Instituta od gotovo 3 milijarde EUR za sedmogodišnje razdoblje i prošireni mandat;

3. prima na znanje, u pogledu daljnjih opažanja u vezi s povratom putnih troškova i troškova boravka privremenog člana osoblja Instituta u iznosu od 1 200 EUR, da je Institut 2022., kao korektivnu mjeru, pokrenuo novi natječaj za ugovaranje privremenih usluga, kojim se pokrivaju troškovi službenih putovanja privremenih djelatnika i aspekti povezani s putovanjima kako bi se ublažili potencijalni rizici;

([1]) SL C 141, 29.3.2022., str. 161.

Uspješnost

4. napominje da se Institut koristi sustavom ključnih pokazatelja uspješnosti povezanih sa zajednicama znanja i inovacija Instituta; napominje da zajednice znanja i inovacija, kao i prethodnih godina, nisu u potpunosti iskoristile bespovratna sredstva koja im je dodijelio Institut;

5. napominje da je Institut 2021. u velikoj mjeri proveo svoj program rada, iako je došlo do određenih kašnjenja zbog kasnog donošenja Uredbe Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 ([2]) i Uredbe (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća ([3]); napominje da su neki prioriteti odgođeni za 2022., i to strategija praćenja, prijelaz na e-bespovratna sredstva, zbog nedostatnih ljudskih resursa Instituta; među glavnim postignućima Instituta tijekom 2021. prima na znanje pokretanje inicijative „HEI: izgradnja inovacijskih kapaciteta za visoko obrazovanje", što je ključni cilj SIP-a za razdoblje 2021. 2027.; cijeni činjenicu da se prosječno vrijeme potrebno za dodjelu bespovratnih sredstava smanjilo sa 187 na 117 dana;

6. pozdravlja razvoj sinergija i praksi suradnje s drugim institucijama i tijelima; u tom kontekstu prima na znanje napredak ostvaren 2021. u provedbi Memoranduma o razumijevanju Instituta s Europskim vijećem za inovacije (EIC), sa zajedničkim projektima u vezi s pridruživanjem novoosnovanih poduzeća ZZI-ja programu ubrzanja Europskog vijeća za inovacije ili promicanjem Programa za poduzetništvo žena; prima na znanje suradnju Instituta s Agencijom Europske unije za osposobljavanje u području izvršavanja zakonodavstva u područjima kao što su povjerenstva za zapošljavanje ili informacijska tehnologija (IT); nadalje prima na znanje plodonosnu suradnju Instituta s EUIPO-om u poticanju inovacija među europskim poduzećima i MSP-ovima, pri čemu je 2021. više od 700 osoba sudjelovalo u 35 aktivnosti;

Kadrovska politika

7. konstatira da je na dan 31. prosinca 2021. izvršeno 93 % plana radnih mjesta, tj. zaposleno je 42 privremenih djelatnika od njih ukupno 45 koji su odobreni u okviru proračuna Unije (isti broj odobrenih radnih mjesta kao i 2020.); također primjećuje da je 2021. za Institut radilo 21 ugovornih djelatnika, jedan upućeni nacionalni stručnjak te 15 vanjskih djelatnika;

8. žali zbog izostanka rodne ravnoteže u višem i srednjem rukovodstvu Instituta, pri čemu se od ukupno šest takvih položaja na njih pet nalaze muškarci (83 %); prima na znanje rodnu zastupljenost u upravnom odboru Instituta, u kojem su 9 od 15 članova (60 %) muškarci, dok su gledajući cjelokupno osoblje 35 od 63 zaposlenika (56 %) žene; prima na znanje predanost Instituta provedbi Akcijskog plana za rodnu ravnopravnost, s nizom aktivnosti organiziranih 2021., kao što su program među ZZI-jima posvećen ženskom poduzetništvu i vodstvu te namjenski projekt „Girls Go Circular" za povećanje sudjelovanja žena u STEM-u; poziva Institut da što prije poduzme konkretne mjere za poboljšanje rodne ravnoteže na svim hijerarhijskim razinama i da o tome izvijesti tijelo nadležno za davanje razrješnice;

9. napominje da jedan bivši povjerenik i jedan bivši zastupnik u Europskom parlamentu primaju novac iz proračuna Instituta kao članovi upravnog odbora Instituta;

10. prima na znanje fluktuaciju osoblja Instituta od 6,3 % tijekom 2021.; prima na znanje poteškoće Instituta u privlačenju i zadržavanju visokokvalificiranih stručnjaka zbog niskog koeficijenata plaća u Mađarskoj; pozdravlja poticajne mjere i socijalne inicijative Instituta za sprečavanje visoke stope fluktuacije osoblja;

([2]) Uredba Vijeća (EU, Euratom) 2020/2093 od 17. prosinca 2020. kojom se utvrđuje višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. 2027. (SL L 433 I, 22.12.2020., str. 11.).

([3]) Uredba (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa, o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1290/2013 i (EU) br. 1291/2013 (SL L 170, 12.5.2021., str. 1.).

11. prima na znanje znatno povećanje radnog opterećenja Instituta u 2021., kao i nove zadaće povezane s proširenim mandatom Instituta u okviru Obzora Europa; napominje, međutim, da povećani mandat i zadaće nisu bili popraćeni novim ljudskim resursima, što je dovelo do kritičnog nedostatka osoblja, što je ugrozilo provedbu višegodišnjeg programa rada Instituta, kao i jamstvo za sredstva kojima se upravlja; prima na znanje da su zbog toga administrativni troškovi Instituta vrlo niski, oko 2 % njihova ukupnog proračuna u usporedbi s prosjekom od 4,6 % u okviru programa Obzor 2020.; u tom kontekstu primjećuje rizik od neprovođenja svih ključnih elemenata godišnjeg programa rada Instituta; prima na znanje da je nedostatak osoblja Instituta i rizike koji iz toga proizlaze rješavao upravni odbor Instituta koji je krajem 2021. podržao reorganizaciju upravljanja dostupnim resursima, uz reviziju strukture i organigrama Instituta koja će se provesti 2022.; ističe činjenicu da je Institut, nakon što je odbijen prvi zahtjev za dodatna radna mjesta za 2021. i 2022., ponovno uveo zahtjev za 10 dodatnih radnih mjesta 2022.; prepoznaje potrebu za usklađivanjem resursa Instituta s očekivanjima iz novog mandata; podsjeća da neispunjenje zahtjeva u pogledu osoblja povećava rizik od pogrešaka i nepravilnosti, čime se također može nanijeti šteta dobrom financijskom upravljanju proračunom Unije;

12. Podsjeća na važnost razvoja dugoročne politike ljudskih resursa o ravnoteži između poslovnog i privatnog života, cjeloživotnom usmjeravanju i pružanju posebnih mogućnosti osposobljavanja za razvoj karijere, postizanju rodne ravnoteže na svim razinama osoblja, radu na daljinu, pravu na isključivanje, poboljšanju geografske ravnoteže kako bi se osigurala odgovarajuća zastupljenost iz svih država članica te zapošljavanju i integraciji osoba s invaliditetom, kao i osiguravajući da se s njima postupa jednako i da se njihove mogućnosti uvelike promiču;

Nabava

13. napominje da je Institut dovršio 87 % postupaka javne nabave u skladu sa svojim planom, čime je premašio cilj od 85 % dovršenih postupaka javne nabave 2021.; napominje da je Institut izvijestio da su svi njegovi prioritetni postupci dovršeni, osim novog okvirnog ugovora za komunikacijske usluge i upravljanje događanjima;

14. u slučaju dvaju plaćanja obuhvaćenih revizijom EIT je povezane proračunske obveze odobrio tek nakon potpisivanja ugovora. prima na znanje opažanje Revizorskog suda da je time prekršen članak 73. stavak 2. Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/715 ([4]); počevši od ciklusa isplate bespovratnih sredstava za 2023., EIT će upotrebljavati standardne informatičke alate programa Obzor Europa Europske komisije za upravljanje bespovratnim sredstvima (eGrants), u čiji su sustav ugrađene odgovarajuće interne kontrole kojima se sprječavaju slične pogreške. nadalje prima na znanje obvezu Instituta da ažurira svoj standardni operativni postupak za financijske tokove kako bi se uzele u obzir potrebne promjene; poziva Institut da o ostvarenom napretku u tom području obavijesti tijelo nadležno za davanje razrješnice;

Sprečavanje i postupanje u slučaju sukoba interesa i transparentnost

15. prima na znanje postojeće mjere Instituta i njegove stalne napore oko osiguravanja transparentnosti, sprečavanja i postupanja u slučaju sukoba interesa te jamčenja zaštite zviždača; prima na znanje da je Institut na svojim internetskim stranicama objavio izjave o financijskim interesima i životopise članova upravnog i upravljačkog tima;

16. prima na znanje predanost Instituta ažuriranju i poboljšanju svoje politike sprečavanja i postupanja u slučaju sukoba interesa; napominje da je upravni odbor Instituta zatražio od Komisije da se prethodno složi s donošenjem odluke o „sprečavanju sukoba interesa i upravljanju njima te postupcima donošenja odluka kako bi se izbjegao sukob interesa osoblja Instituta" kojom će se dopuniti postojeća pravila Instituta; pozdravlja uvođenje dodatnih mjera Instituta, kao što su standardizirani predlošci za sukobe interesa i Savjetodavni odbor za sukobe interesa; napominje da su slučajevi sukoba interesa u kontekstu postupka reklasifikacije i postupaka odabira utvrđeni i riješeni postojećim mjerama ublažavanja;

([4]) Delegirana uredba Komisije (EU) 2019/715 od 18. prosinca 2018. o okvirnoj financijskoj uredbi za tijela osnovana na temelju UFEU-a i Ugovora o Euratomu na koja se upućuje u članku 70. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 122, 10.5.2019., str. 1).

17. pozdravlja činjenicu da Institut ostaje među devet agencija koje su uvele vlastita interna pravila kojima se uređuju aktivnosti članova njihovih odbora i koja nadilaze minimalne pravne zahtjeve o mogućim situacijama „rotirajućih vrata”; posebno napominje da, u skladu s Kodeksom dobrog ponašanja Instituta, članovi odbora ne mogu dvije godine nakon odlaska s radnog mjesta zauzeti bilo kakav položaj, plaćen ili neplaćen, u bilo kojem poduzeću, istraživačkim centrima ili sveučilištima koji sudjeluju u zajednicama znanja i inovacija Instituta ili primaju bespovratna sredstva Instituta; nadalje napominje da je Institut izradio politiku o pristupu povjerljivim informacijama za osoblje koje napušta zemlju i smjernice o ograničenjima i zabranama nakon prestanka radnog odnosa; poziva Institut da obavještava tijelo nadležno za davanje razrješnice o provedbi politike;

18. ustraje u tomu da je potrebno uvesti sustavnija pravila o transparentnosti, nespojivosti dužnosti, sukobu interesa, nezakonitom lobiranju i tzv. „rotirajućim vratima” (eng. *revolving doors*); poziva Institut da ojača svoje mehanizme unutarnje kontrole, među ostalim i uspostavom unutarnjeg mehanizma za borbu protiv korupcije;

Unutarnja kontrola

19. prima na znanje da je, prema izvješću Odjela za unutarnju reviziju Instituta, od 87 preporuka obuhvaćenih naknadnom revizijom, 29 otvorenih preporuka zaključeno, za sedam otvorenih preporuka smanjena je razina hitnosti, a nijedna otvorena preporuka nije unaprijeđena; napominje da zbog toga nijedna kritična pitanja nisu ostala otvorena do 31. prosinca 2021.;

20. napominje da je Institut, u kontekstu revizije svoje organizacijske strukture, 2021. pokrenuo prijelaz funkcije Odjela za unutarnju reviziju na funkciju praćenja i nadzora zajednica znanja i inovacija;

21. prima na znanje revidiranu strategiju Instituta za borbu protiv prijevara za razdoblje 2021. 2023.; napominje da je od 14 ciljeva borbe protiv prijevara utvrđenih za 2021. devet u potpunosti ostvareno, četiri su djelomično ostvarena, a jedan je odgođen;

22. napominje da je Služba Komisije za unutarnju reviziju (IAS) 2021. provela i dovršila reviziju upravljanja ljudskim resursima; primjećuje da su tom prilikom izdane tri važne preporuke; u pogledu daljnjeg postupanja u vezi s prethodnim revizijama Službe Komisije za unutarnju reviziju, napominje da za Institut 2021. nije bilo otvorenih ključnih ili vrlo važnih preporuka Službe za unutarnju reviziju, dok su neke važne preporuke odgođene i još uvijek otvorene;

23. prima na znanje zaključke samoprocjene Instituta za unutarnju kontrolu da je njegov sustav unutarnje kontrole općenito djelotvoran i učinkovit te da su potrebna dodatna poboljšanja u pogledu 12. načela;

24. podsjeća na važnost jačanja sustava upravljanja i kontrole kako bi se osiguralo pravilno funkcioniranje Agencije; snažno ustraje u zahtjevu za učinkovitim sustavima upravljanja i kontrole kako bi se izbjegli mogući slučajevi sukoba interesa, nepostojanje ex ante i ex post kontrola, neodgovarajuće upravljanje proračunskim i pravnim obvezama te neunošenje napomena u registar iznimaka.

Digitalizacija i zelena tranzicija

25. prima na znanje mjere Instituta za poboljšanje internetske sigurnosti i digitalizacije; napominje da je Institut od 2021. provodio sve usluge praćenja iz tima za hitne računalne intervencije za institucije, tijela i agencije EU-a; napominje da je Institut 2021. proveo revizije kibersigurnosti i proveo sve izdane preporuke; prima na znanje da 2021. nisu prijavljeni kiberincidenti; napominje da je, u kontekstu postupne provedbe programa SYSPER (informacijski sustav Europske komisije za upravljanje ljudskim resursima), Institut 2021. usvojio dodatne module za upravljanje ljudskim resursima;

26. prima na znanje vodeću ulogu ZZI-ja za klimu Instituta za učinkovito upravljanje okolišem u Uniji; pohvaljuje stalne napore koje Institut ulaže u smanjenje putovanja i emisija CO_2; napominje da je 2021. osnovan Odbor za održivost kako bi se utvrdile daljnje mjere za postizanje ugljične neutralnosti aktivnosti Instituta;

27. podsjeća na važnost povećanja digitalizacije Instituta u pogledu unutarnjeg djelovanja i upravljanja, ali i kako bi se ubrzala digitalizacija postupaka; naglašava da Institut u tom pogledu i dalje treba biti proaktivna kako bi se izbjegao digitalni jaz među agencijama Unije; skreće pozornost, međutim, na potrebu za poduzimanjem svih potrebnih sigurnosnih mjera kako bi se izbjegao rizik u pogledu sigurnosti obrađenih informacija na internetu;

28. potiče Institut da blisko surađuje s ENISA-om (Agencijom Europske unije za kibersigurnost); predlaže da svim zaposlenicima Instituta budu ponuđeni redovito ažurirani programi osposobljavanja u području kibersigurnosti; poziva Institut da brže razvije svoju politiku kibersigurnosti, da je provede prije 31. prosinca 2023. i da o tome izvijesti tijelo nadležno za davanje razrješnice;

Kontinuitet poslovanja za vrijeme COVID-19 krize

29. prima na znanje izazove s kojima se Institut suočava u upravljanju kontinuitetom poslovanja tijekom prijelaza na program Obzor Europa zbog nepravodobnog donošenja revidiranog pravnog okvira Instituta; prima na znanje mjere ublažavanja koje je Institut odobrio 2021. kako bi uzeo u obzir zahtjeve pravnog okvira Obzora Europa unatoč tim kašnjenjima, kao što su sastanci radne skupine za pojednostavnjenje i tranzicijski plan za 2021.; pozdravlja činjenicu da su takvi napori omogućili uspješan prijelaz Instituta na Obzor Europa na najmanju moguću mjeru;

30. prima na znanje tekuće mjere Instituta za osiguravanje kontinuiteta poslovanja u kontekstu pandemije bolesti COVID-19, kao što je uvođenje *Microsoft Teamsa* za komunikaciju i suradnju te provedba pulsnih anketa kako bi se prikupile povratne informacije osoblja o ključnim temama; potiče Institut da izvuče pouke iz dosadašnjih iskustava u vezi s metodama rada na daljinu i hibridnim radnim metodama kako bi na bolji način organizirala sastanke i događanja koji bi se ubuduće mogli efikasnije održavati na daljinu umjesto uživo; podsjeća ne to da je Institut postigla pozitivne rezultate u pogledu sudjelovanja u hibridnim događanjima;

Ostale primjedbe

31. primjećuje da novi SIP za razdoblje 2021. 2027. poziva na pojačanu suradnju s državama članicama povećanom suradnjom, komunikacijom i vidljivošću; prima na znanje daljnje mjere Instituta za jačanje komunikacije i osviještenosti unutar svoje zajednice; posebno napominje da je Institut uspostavio mrežu od 89 nacionalnih kontaktnih točaka, koja predstavlja 57 zemalja, uključujući države članice, zemlje pridružene Obzoru i ostale treće zemlje; nadalje prima na znanje razvoj Centra znanja Instituta kao javnog repozitorija radnih dokumenata i izvješća o politikama;

32. poziva Institut da nastavi razvijati sinergije (u područjima kao što su ljudski resursi, upravljanje zgradama, informatičke usluge i sigurnost) te jačati suradnju, razmjenu dobrih praksi i rasprave o područjima od zajedničkog interesa s drugim agencijama Unije u cilju poboljšanja učinkovitosti.

33. u vezi s drugim primjedbama koje su priložene Odluci o razrješnici i horizontalne su naravi upućuje na svoju Rezoluciju od 10. svibnja 2023. ([5]) o uspješnosti, financijskom upravljanju i nadzoru agencija.

([5]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2023)0190.